

Motion till riksdagen 2019/20:2198

av **Lars-Arne Staxäng (M)**

Utvidga och förstärk tjänstemannaansvaret

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att utvidga och förstärka tjänstemannaansvaret för offentligt anställda tjänstemän och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Riksdagen har genom beslut och tillkännagivande i april 2018 uppmanat regeringen att utöka straffansvaret för tjänstefel. Trots det har inget skett från regeringens sida vilket är både beklagligt och ansvarslost.

Det finns ett betydande behov av en översyn av den lagstiftning som berör statliga och kommunala tjänstemän och deras tjänstemannaansvar. Det enskilda tjänstemannaansvaret regleras idag i brottsbalkens 20 kapitel. Frågan om tjänstemannaansvar inom den offentliga sektorn har debatterats och utretts flera gånger. Den senaste stora reformen som genomfördes skedde 1975 genom den så kallade ämbetsmannaansvarsreformen där ett av syftena bakom reformen var att närma den offentliga sektorn till den privata och skapa ett enhetligt sanktionssystem. Många menar på att denna reform ledde till att det svenska ämbetsmannaansvaret urholkades och till att ansvarsutkrävandet av de enskilda tjänstemännen minskade.

Det finns idag en rad argument som talar för att den nuvarande bestämmelsen i brottsbalken om tjänstefel inte är tillräcklig. I en genomgång som tidskriften Lag &

Avtal gjorde 2014 hade antalet anmälningar för tjänstefel nära till fördubblats på 10 år. Enligt tidskriften kom det in nära 8 000 anmälningar för tjänstefel under 2013 varav enbart 37 ledde till åtal och 23 fällande domar. Justitierådet Thomas Bull uttalade sig i sammanhanget och menade på att domstolarna blivit alltmer förlåtande och i det närmaste avkriminaliserat tjänstefelet. Frågan om tjänstemannaansvaret har inte minst aktualiserats sommaren 2017 i samband med skandalen hos Transportstyrelsen och krav om ett utökat tjänstemannaansvar från flera håll.

Det är nödvändigt att göra en ny översyn av den relevanta lagstiftningen angående tjänstemannaansvar för offentliga tjänstemän. Ett förstärkt tjänstemannaansvar skulle gynna den enskilda medborgaren i och med att högre krav skulle ställas på de statliga tjänstemännen i deras hantering av statliga och kommunala ärenden. Ett utökat straffansvar för tjänstefel i den offentliga förvaltningen kan förbättra medborgarnas rättssäkerhet och öka förtroendet för den offentliga verksamheten.

Lagstiftningen om tjänstefel måste ses över så att fler handlingar än i dag ska kunna bestraffas. Tjänstemannaansvaret måste därför skyndsamt utökas och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Lars-Arne Staxäng (M)